

Сільське господарство у серпні 2018р.

Починаючи з червня, розрахунки індексу сільськогосподарської продукції проводяться на основі даних виробництва продукції як рослинництва, так і тваринництва.

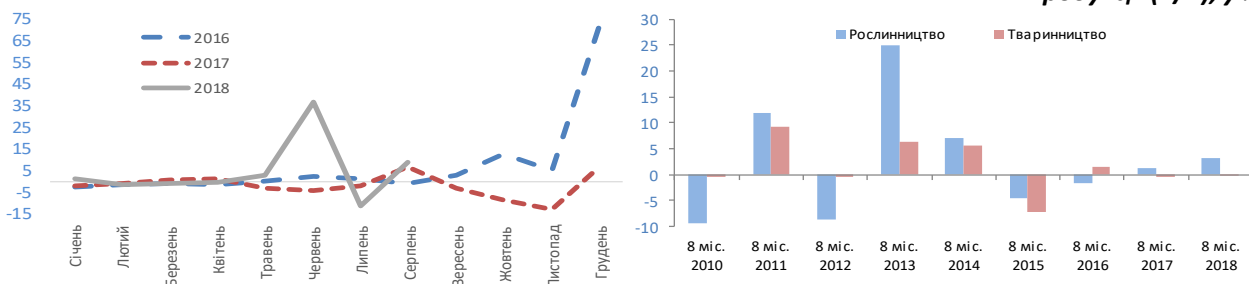
У серпні 2018р. (р/р), після липневого скорочення, відновилося зростання виробництва с/г продукції - на 9% («мінус» 11,2% у липні 2018р. та «плюс» 6,4% у серпні 2017р.). Позитивний результат був пов'язаний з поширенням збиральної кампанії на пізні с/г культури (зокрема, соняшник, кукурудзу та сою), які зазнали меншого негативного впливу від погодних умов у період вегетації та мають вищу врожайність (порівняно з минулим роком). Водночас, виробнича діяльність тваринництва формувалася за рахунок позитивного впливу виробництва у птахівництві в умовах стабільного зовнішнього попиту та негативного впливу високої витратності утримання поголів'я ВРХ, зокрема, у домогосподарствах, та несприятливої епізоотичної ситуації у свинарстві.

Як наслідок, у січні-серпні 2018р. (п/п) відбулося зростання обсягів с/г виробництва на 2% («плюс» 0,4% у січні-серпні 2017р. та «мінус» 1% у січні-липні 2018р.).

До кінця року очікуються помірні позитивні результати с/г виробництва за рахунок вирівнювання темпів проведення збиральної кампанії в умовах вищої врожайності пізніх с/г культур, стабільного внутрішнього та зовнішнього попиту у тваринництві.

«у серпні р/р 2018р. за рахунок рослинництва відбулося відновлення темпів зростання виробництва с/г продукції»

Рис. 1. Динаміка індексу с/г продукції в цілому та виробництва рослинницької і тваринницької продукції (п/п), у %

Джерело. Держстат

Табл. 1. Сільськогосподарське виробництво, % п/п, р/р

	січень-серпень 2017р.	січень-липень 2018р.	січень-серпень 2018р.	внесок, в.п. (структура 2017р.)	структура виробництва 2017р.
Сільське господарство, в цілому	0,4	-1,0	2,0	-	100
Рослинництво	1,0	-1,7	3,2	2,1	72,0
Тваринництво	-0,7	-0,2	-0,1	-0,1	28,0

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

Рослинництво. У січні-серпні 2018р. (п/п) відбулося зростання обсягів виробництва рослинницької продукції на 3,2% («плюс» 1% у січні-серпні 2017р.), що, в першу чергу, пов'язано з високими темпами проведення збиральних робіт пізніх с/г культур та їх вищою врожайністю (порівняно з минулим роком) через менший негативний вплив несприятливих погодних умов у період вегетації. Зокрема, спостерігаються високі темпи зростання врожаю соняшнику (зростання у 3,1р. станом на 01.09.2018 порівняно з 01.09.2017), кукурудзи (у 1,5р.), сої (у 2,1р.) та овочів (на 8,1%).

«початок збору пізніх с/г культур дозволив збільшити обсяги виробництва рослинницької продукції»

Табл. 2. Збирання врожаю рослинницьких культур, % п/п

	Обсяг виробництва		Площа збирання		Урожайність	
	01.09.2017	01.09.2018	01.09.2017	01.09.2018	01.09.2017	01.09.2018
Зернові та зернобобові культури	-2,2	-8,1	-0,3	1,8	-1,8	-9,9
Соя	-39,1	у 2,1р.	-26,5	49,0	-17,2	44,5
Ріпак	у 1,9р.	24,4	у 1,7р.	31,6	9,2	-5,6
Соняшник	-37,9	у 3,1р.	-30,8	у 2,6р.	-10,3	15,3
Картопля	-1,5	2,0	-1,4	0,5	0,1	1,5
Овочі відкритого ґрунту	-4,4	8,1	-2,4	3,1	-2,0	4,8

Джерело. Держстат

Тваринництво. У січні-серпні 2018р. (п/п) відбулося незначне зменшення обсягів виробництва - на 0,1% («мінус» 0,7% у січні-серпні 2017р.) в умовах нарощування виробництва продукції птахівництва, що дозволило частково компенсувати погіршення показників виробництва молока. Загалом, у січні-серпні у тваринництві відбулося:

- скорочення виробництва молока - на 2% («мінус» 0,9% у січні-серпні 2017р.), зокрема, у господарствах населення - на 2,9% (частка у загальному виробництві молока 72,8%). Високу затратність фінансових та трудових ресурсів на утримання ВРХ не компенсують закупівельні ціни на продукцію, що знижує привабливість даного виду діяльності (скорочення поголів'я ВРХ на 4,4% станом на 01.09.2018). Тоді як, у с/г підприємствах, незважаючи на несприятливі умови діяльності (зниження прибутковості молочної галузі), спостерігалось помірне зростання виробництва молока - на 0,5%, що пов'язано як з більшими фінансовими можливостями підприємств для утримання ВРХ (у т. ч. племінних порід корів з вищим рівнем надоїв), так і

«у тваринництві продовжується тривале скорочення виробництва молока, обумовлене проблемами у виробничій діяльності господарств населення»

можливістю реалізації продукції на зовнішніх ринках.

Довідково. За даними Держстату за 7 міс. 2018р. (п/п) середні ціни реалізації молока у домогосподарствах були на 21,9% нижчі порівняно з с/г підприємствами. Відповідно до експертної оцінки інвестиційного центру ФАО для України у січні-серпні 2018р. (п/п) умовний індекс прибутковості виробництва молока (розраховується як співвідношення середньозваженої вартості реалізованого молока до вартості кормів) знизився на 13,1%, що обумовлено нижчими темпами зростання вартості молока на внутрішньому ринку порівняно з темпами здорожчання кормів та зменшенням цін на світовому молочному ринку.

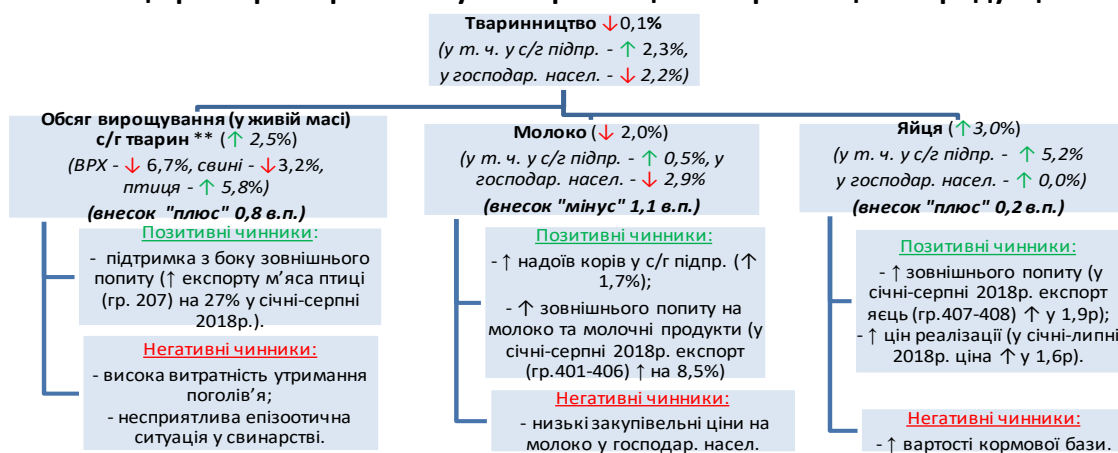
- зростання **обсягів вирощування с/г тварин** (у живій масі) у с/г підприємствах - на **2,5%** («мінус» 0,1% відповідно), у т. ч. **птиці** – на **5,5%** («плюс» 3,7% відповідно). В той час, як у вирощуванні **свиней** та **ВРХ** продовжується скорочення відповідно на **3,2%** («мінус» 8,7% відповідно) та **6,7%** («мінус» 0,7% відповідно) на тлі все ще негативної епізоотичної ситуації у свинарстві та високих фінансових затрат у вирощуванні ВРХ.

Довідково. За даними Держпродспоживслужби за 8 міс. 2018р. було зафіксовано 111 випадків африканської чуми свиней (АЧС) порівняно з 104 випадками – за 8 міс. 2017р. За даними Держстату станом на 01.09.2018 порівняно з 01.09.2017 поголів'я птиці зросло на 2,8% (3,3% станом на 01.09.2017), свиней та ВРХ - скоротилося на 4,5% та 4,3% відповідно (9,2% та 0,5% відповідно). В цілому, у за 8 міс. 2018р. (п/п) обсяг реалізації на забій (у живій масі) с/г тварин зріс на 0,1% («плюс» 0,3% за 8 міс. 2017р.).

- зростання **виробництва яєць** в цілому – на **3%** («плюс» 0,5% відповідно), що підтримувалося стабільно високим зовнішнім попитом на продукцію птахівництва.

«зростання обсягів вирощування с/г тварин відбувається виключно за рахунок птиці»

Специфічні фактори впливу на виробництво тваринницької продукції*

*- дані наведено у % до відповідного періоду попереднього року, кумулятивно (січень-серпень 2018р. (п/п))

** - дані наведено по с/г підприємствах

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

У регіональному розрізі у січні-серпні 2018р. (п/п) у 15 регіонах відбулося зростання (19 регіонів у січні-серпні 2017р.). Найвищі темпи зростання були у Київській обл. – на 14,7% («мінус» 6,6% у січні-серпні 2017р.), Полтавській обл. – на 12,7% («мінус» 8,7%) та Черкаській обл. – на 10,1% («мінус» 9,8%) переважно за рахунок зростання обсягів врожаю пізніх с/г культур в умовах вищої їх врожайності порівняно з минулим роком. Найбільше скорочення у Запорізькій обл. – «мінус» 13% («плюс» 1,7% у січні-серпні 2017р.), Донецькій обл. – «мінус» 12,8% («плюс» 5,7% відповідно), Чернігівській обл. та Луганській обл. – «мінус» 5,5% («плюс» 3,4% та «плюс» 1,3% відповідно) – через зменшення виробництва як рослинницької продукції в більшій мірі, так і тваринницької.

«вплив на динаміку с/г виробництва у січні-серпні 2018р. Донецької та Луганської обл. становив «мінус» 0,5 в.п.»

Табл. 3. Регіональний розріз, % п/п

	«Найбільше зростання»			«Найбільше падіння»		
	січень-серпень 2018р.	частка у структурі, 2017р.	внесок, в.п.	січень-серпень 2018р.	частка у структурі, 2017р.	внесок, в.п.
Київська	14,7	6,0	0,9	-13,0	3,9	-0,5
Полтавська	12,7	5,6	0,7	-12,8	3,1	-0,4
Черкаська	10,1	5,3	0,5	-5,5	4,4	-0,3
Кіровоградська	9,6	4,2	0,4	-5,5	1,8	-0,1
Житомирська	7,0	4,0	0,3	-4,0	5,7	-0,3
				Запорізька		
				Донецька		
				Чернігівська		
				Луганська		
				Харківська		

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

Очікується, що до кінця року зростання с/г виробництва формуватиметься за рахунок зростання виробництва у рослинництві на тлі кращих показників збору пізніх с/г культур які зазнали меншого негативного впливу від складних погодно-кліматичних умов. Також відбуватиметься вирівнювання ситуації у тваринництві в умовах стабільного зовнішнього та внутрішнього попиту, уповільнення темпів розповсюдження АЧС та реалізації програм державної підтримки тваринництва (у 2018р. загальний обсяг фінансування програм - 4 млрд. грн.).

Довідково. За даними Держстату у III кв. 2018р. (п/п), незважаючи на посилення впливу такого стримуючого чинника, як погодні умови, частка с/г підприємств (у структурі опитаних підприємств), які очікують на збільшення обсягів виробництва зросла на 2 в.п..

Ризиком залишається ескалація військового конфлікту на сході, нова хвиля розповсюдження захворювань тварин, несприятливі погодні умови під час збору пізніх с/г культур.

«до кінця 2018р. позитивну динаміку с/г виробництва підтримуватиме, в першу чергу, рослинницька продукція»